

## Abonamentele

## Pentru Sibiiu:

1 lună 85 cr.,  $\frac{1}{4}$  an 2 fl. 50 cr.,  
 $\frac{1}{2}$  an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună  
mai mult.

## Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr.,  $\frac{1}{4}$  an 3 fl. 50 cr.,  
 $\frac{1}{2}$  an 7 fl., 1 an 14 fl.

## Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$  an 10 fr.,  $\frac{1}{2}$  an 20 fr., 1 an 40 fr.

## TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

## Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,  
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,  
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:  
Sibiiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.  
Manuscripte nu se înapoiază

## Ademenirile rusesci.

## I.

Pe când concetățenii nostri maghiari discută cestiunea, cine are să apere Ardealul în cazul unui războiu cu Rusia, Rușii își urmează lucrarea ca „agitatori îndemânateci în orientabilis.” Până acum ei au lucrat mai mult pe tăcute, șoptind pe ici pe colo câte o vorbă ademenitoare ori pregătind spiritele pentru planurile lor; acum încep a vorbi mai tare, lucrează mai pe față.

Avem în față noastră două manifestațiuni de acest fel: una e articolul „Telegrafului rusesc de sud” asupra „rolului României într'un războiu european”, pe care ni l-a trimis corespondentul nostru din Viena, ear' alta e broșura publicată la Lipsca asupra noului program oriental al Rusiei.

Mai înainte de a intra în analiza acestor manifestațiuni, ținem să ne lămurim pozițiunea față cu întreaga cestiune, dacă tot mai sînt oameni, pentru care ea nu e destul de lămurită.

Resumând primul articol publicat în coloanele „Tribunei” asupra ideilor emise de dl Cornel Abrányi în ședința dela 14 l. c. a delegațiunilor, „Kölszvár” le spune cetitorilor sei următoarele:

„Tribuna” ... citează în privința aceasta cuvintele lui Maioreșcu și ale lui Cogălniceanu, care în mai multe rânduri au declarat, că românismul n'are de ce să se teamă de Austria, fiindcă ea e un stat, care conservă naționalitățile, cu Rusia trebuie din contră, să stea pe picior bun, deoarece este o putere, care asimilează necondiționat.”

Nu este adevărat, aceasta nu s'a spus nici odată în coloanele „Tribunei”; guvernamentalii din Cluj își înșală cetitorii.

Noi am șis din cuvânt în cuvânt: „Austria le inspiră Românilor încredere și simpatii, pentru-că ea conservă naționalitățile.”

Dar' după această lipsă de exactitate guvernamentalii din Cluj urmează:

Care sînt consecințele, pe care le trage „Tribuna”, aceasta ni-o va spune de aici înainte. Nu cum-va vrea să arete, că România din patria noastră va apăsă odată față cu România hotarele noastre, pentru

care speranță și promisiune se grăbim a împlini punctele programului din Sibiiu? — Dîrul acesta ar fi capabil și de aceasta.

Este o colosală lipsă de tact chiar și numai a pune întrebarea aceasta.

Guvernamentalii din Cluj însă nu se mulțumesc cu atât, ci prin modul, în care formulează întrebarea, dau expresiune convingerii, că nici odată, nici chiar mulțumiți fiind cu pozițiunea lor, Românii din țerile coroanei ungare n'ar apăsă monarhia chiar și contra României.

Trecem cu vederea efectul rău, pe care exprimarea unei asemenea convingeri în coloanele unui organ guvernamental trebuie să-l producă aici în țeară, atât la Români, cât și la ceilalți concetățeni ai lor, și stăruim numai asupra efectului ce se produce în afară, la amicii și la dușmanii monarhiei noastre.

Căci, dacă așa este, cum dîc guvernamentalii din Cluj, atunci noi, cele aproape trei milioane de Români din țerile coroanei ungare, nu mai avem decât importanța, pe care ni o dă guvernul din București; și dacă până chiar și în coloanele unui dîr guvernamental din Ardeal se pot exprima asemenea convingeri, n'avem să ne mirăm că Rușii își dîc: e destul să ne câștigăm alianța României, pentru-ca să fim stăpâni pe importante pozițiuni din Carpați, ocupate toate de Românii atîrnători de guvernul României.

Și în adevăr așa și vorbește Rușii.

Atât pentru „Telegraful rusesc”, cât și pentru autorul broșurii publicate la Lipsca e lucru de sine înțeles, că România are să iee parte la viitorul războiu nu numai cu propria ei armată, ci totodată și ca conducătoare a Românilor din Austro-Ungaria, pe care poate să-i armeze și să-i rescoale ori să-i determine a sta pe pace.

Cu deosebire broșura publicată la Lipsca e foarte explicită în privința aceasta.

Autorul, care își dedică lucrarea cunoscutului K. P. Pobjedonoszew, află, că Rusia a făcut o mare greșală, când s'a abătut dela vechiul ei program, croit pe basa ortodoxiei, punînd în primul plan cestiunea de rasă.

Căci popoarele creștine din Orient sînt ortodoxe, dar' nu toate sînt de

rasa slavă, pe care o reprezintă politica rusească în timpul mai nou; astfel, de cînd Rusia nu mai face politică ortodoxă, ci slavă, ea și i-a înstrăinat pe Greci și mai ales pe Români. Oamenii de stat ai Rusiei trebuie deci să se întoarcă ear' la vechea politică ortodoxă și se organizeze Orientul în confederațiune ortodoxă sub protectoratul Țarului, care e capul bisericii ortodoxe.

Mai rămîne, — dîce autorul broșurii, — să mai dîc un cuvînt despre poporul român învecinat cu Rusia. Numărul lui se urcă la 9 milioane de suflete, dintre care 4,800.000 locuiesc în România, 1,800.000 în Ardeal și în partea orientală a Bănățului, 200.000 în Bucovina de sud, 450.000 în Ungaria (afară de Bănat) 1 milion în Rusia s. a. m. d. —

Poporul român, ori-șice ar dîce, dușmanii lui, îi este adînc devotat Rusiei, căreia îi datorește totodată multă recunoștință. În toate războaiele, pe care le-a purtat Rusia contra Turciei, Românii au mers totdeauna mână în mână cu noi și au vîrsat sîngele lor în luptă contra Turcilor, deși se bucurau de o însemnată autonomie și aveau principii lor proprii. Impăratul Alexandru I. a comis o mare eroare, cînd a anexat la Rusia Basarabia, care era o parte integrantă din Moldova. După tractatul dela Paris din 1856 Rusia a trebuit să-i cedeze Moldovii partea de mează și a Basarabiei, dar' la 1878 această limbă de pămînt s'a unit ear' cu Rusia, ceea-ce cerea onoarea Rusiei. Românii s'au simțit prin aceasta adînc jigniți, deși au primit în schimb Dobrogea. În tot cazul era datoria Rusiei să-i despăgubească pe Români pentru războiu, nu mai puțin ca pe Sîrbi și pe ucraineni și Maghiari, care au primit mai mult ca Rusia. Dar' greșeala comisă de diplomația rusească se poate în tot cazul repara. Rusia ar trebui să-i cedeze ori să-i restituască României Basarabia și anume partea de mijloc a ei, în care Românii sînt poporațiune compactă, ear' sie să-i țină cercurile Ismail (adeacă teritoriul obținut de Rusia la 1878), Bender, Acherman și Hotin, precum și gurile Dunării dimpreună cu districtul Tulcea din Dobrogea. Românii ar câștiga mult prin aceea, că se unesc cu dinșii o poporațiune curat românească și ar renunța pentru totdeauna la celelalte părți din Basarabia, în care poporațiunea română nu e nici pe departe atât de compactă. Rusia ar câștiga de altă parte neasemînat mai mult. Stăpînind gurile Dunării, ar avî o puternică înfrîurire asupra principatelor dela Dunăre, s'ar apropia de

Bulgaria, și — ceea-ce e mai important, ar câștiga prin cedarea către România a Basarabiei de mijloc simpatia tuturor Românilor. În ce pozițiune ar ajunge Austria în urma unor asemenea concesiuni desinteresate făcute Sîrbilor și Românilor? În ce pozițiune față cu poporul lor ar ajunge actualii regenți ai acestor popoare, care stau în soldul Nemților și Maghiarilor? Da! — popoarele balcanice ar mai asculta oare atunci de oameni, care sînt ostili față cu Rusia?

*Dacă vorbim despre poporul român nu înțelegem de loc inteligența română, care a fost în partea ei cea mare crescută în Europa apuseană la dușmănie contra Rusiei și a ortodoxiei, nu iubesc pe Rusia și trece această ură contra Rusiei și în poporul, care iubesc pe Rusia.* Intocmai ca în Sîrbia și România, Rusia are și în Bulgaria principii și regenți, care îi sînt ostili. Dar' acești pigmei se tem prea mult de Rusia, că e destul un cuvînt amenințator rostit de ea la timp, pentru-ca ei se fie suflați de pe fața pămîntului și poporul sîrbesc și cel românesc se ajungă la libertatea adevărată.

Eată deci răspunsul la întrebarea pusă de guvernamentalii din Cluj.

Clasele culte ale poporului român, pîtrunse de spiritul apusean, de conștiința latinității și de menirea culturală a poporului român, nu are nici încredere, nici simpatii pentru Rusia; ele, din contră se tem, ca nu cumva Rusia se pună capît vieții naționale românesce și caută rașim contra Rusiei în Europa apuseană.

Masele mari și inculte ale poporului român însă, în care nici spiritul apusean nu a străbătut, nici conștiința latinității și a menirii lor culturale nu e încă destul de tare, masele sînt preocupate în favorul Rusiei și așteaptă ca Țarul să-i scape de asupritorii lor actuali.

Așa dîce autorul broșurii rusesce, așa cred toți Rușii, așa presupun toți oamenii cu judecată, care se interesează de atitudinea poporului român. Și de aceea lupta Rusiei e îndreptată în prima linie contra claselor culte ale poporului român „crescute în dușmănie contra Rusiei și contra ortodoxiei”.

Și din această luptă contra claselor culte ale poporului român Maghiarii sînt cei mai aprigi aliați ai Rușilor. Intocmai ca Rușii, Maghiarii își

## Foiața „Tribunei”.

## Roma învinsă.

— Tragedie în V acte. —

De Alexandru Parodi.

Traducere de I. L. Caragiali.

## Actul I.

(Urmare.)

(Un lictor aduce pretorului o scrisoare.)

Furiu (ținînd scrisoarea nedespedită):

Dar' încă n'ai sîrșit:

Aveam doi consuli. Varon?

Lentul.

Trăește.

Luciu.

A primit,

Cînd singur e de vină, că oastea ni-e pierdută, Să mai trăească?

Furiu (a cetit scrisoarea.)

Varon se află cu o sută

De călăreți în preajma Venuziei.

Luciu (ironic.)

Frumos!

Măreți! de lauri vrednic! Ce consul inimos!

Fabiu.

Și ce ne scrie?

Furiu.

Cere, viața să-și închine

Ca jertfă pentru Roma.

Luciu.

Fugar fără de rușine!

Nevrednică-i de Roma acuma jertfa lui,

Și n'o primim!

Fabiu.

Nevrednic! bătut! fugar! cum spui;

Simțind peirea Romei, peirea lui își vede,

Și tot nu pere încă! și-n Roma tot mai crede!

Atîta bărbăție putea-vom osândi?

O nu! să fim toți gata cu pompă a-l primi.

Mîndria cu rușinea, el drept 'și-le măsoră:

De-o parte, vrea să 'nvingă — de alta, vrea să moară!

Luciu.

Senatul cum gîndesce?

Furiu.

Să vie! Bună, rea,

Să 'ndure tot o soarte cu noi toți: Roma vrea

Pe consulul seu.

Luciu.

Roma e prea marinimoasă!

Fabiu.

Iertăm pe Varon; însă osîndă fioroasă

Și groaznică pedeapsă lui Anibal vom da.

Furiu.

E 'nvingătorul nostru...

Fabiu.

Învingător e, da!

N'o să mai fie însă.

Furiu.

Dar năvalirii sale

Ce altă 'mpotrivire vom pune decât jale?

Moșnegi mai sînt în Roma, copii mici și femei:

Ei sciu numai să plîngă, ce pot să facă ei?

Cînd tinerimea toată ni s'a repus la Canne, Și cotropiți cum sîntem de gloatele-africane, Mai crezi în biruință?

Fabiu.

Da! sîntem strănepoți

Aceluia ce'nvinse pe Brennus. Dacă toți Romanii 's morți, atunci să nascem alții iute: Se află sclavi în Roma, mulțime, mii și sute, Viteji, voinici și vrednici. Aleagă-și ei ce vor: Sau drepturile noastre sau lanțurile lor. Să-i deslegăm din fiare, și ei ca noi să fie, Și vor avî la luptă destulă bărbăție.

Furiu.

De unde însă arme? În Roma nu găsim Nici pazeze, nici săbii...

Fabiu.

Putem să făurim!

Din lanțuri, din cătușe, din pluguri și topoare, Vom face săbii, sulți, săgeți ucigătoare; Ear' pazeze... destule chiar Zeii ne vor da. Le-au hărăzit lor multe străbunii nostri. Da! Cînd Roma-i părăsită de Zeii toți, drept are, În lipsă d'alte arme, să smulgă din altare. Trofeele 'nchinate în timpii cei trecuți, Dovești neperitoare de vechile-i virtuți. Aceea ce 'n altare au hărăzit părinții, E 'n drept la fii s'aducă câștigul biruinții. Purtând Romanii falnic trofeul strămoșesc, Ce încă stă ferbinte de sînge vrăjmășesc, Vor fi mai tari ca stîncă. Cu-a lor străbune

arme,

Ca și odinioară pe dușmani pot să-i sfarme.

La inimi mari și soartea se 'nchină-adesori.

Deprinsă nu e Roma se aibă 'nvingători:

'I 'ntîmpină cu ură, cu clewet îi gonesce Și fără amenințare cumplit îi pedepsește.

Vrăjmașii 'n Capitoliu, nici s'a mai pomenit Alt somn decât al morții cîndva să fi dormit!

Lentul.

Trăească Fabiu!

Furiu.

Roma prin el se mîntuește,

Căci marele lui suflet pe toți ne 'nsuflește.

Caeso (anunfînd.)

Vin Decemvirii!

Scena VI.

Aceiași, Festus, însoțit de patru

Decemviri și Caeso.

Furiu.

Marte cu noi!

Luciu (cătră Decemviri.)

V'apropiați,

Voi care 'n taine-ascunse ursitele păstrați;

Deschis-ați cartea sacră, isvor de mîntuire,

Din Delfi sfînt răsuneți și datu-i-ați cetire?

Festus.

Te-am ascultat, cetirăm!

Luciu.

Și cerul s'a rostit?

Festus.

În cărțile Sibilei aceasta am cetit:

„Atuncea vei smulge a leului ghiară,

„Atuncea la rele găsi-vei hotarul,

„Atuncea de Marte vei fi ocrotit —

„Cînd flacăra Vestei vei face, ca eară

„Curată și lină să arză 'n altarul,

„De altă vâpaie acum prihănit.”

fac iluziunea absurdă, că vor pute să despartă pe masele poporului român de conducătorii lor firesci și consideră drept oameni cum se cade numai pe aceia dintre Români cu știință de carte, care părăsesc pe poporul, din mijlocul căruia sunt eșii, și se fac simbriași ai lor.

Deosebirea e numai, că Rușii o fac aceasta ca oameni cu minte, ear' Maghiarii ca oameni fără de pricepere, cărora le lipsesc aptitudinile pentru conducerea unui stat.

Și de aceea le dăcem fraților noștri români de pretutindenea: „Băgați de seamă, fiți oameni cu minte, stați cu toții strînși la un loc și alungați din mijlocul vostru pe toți cei ce se fac slugi, fie ai Maghiarilor, fie ai Rușilor, căci ei toți sînt fii perduți ai neamului nostru, odrasle stricate ai viței românesce, precupeți ai intereselor noastre naționale. Maghiarii, care astăzi sînt atât de îngâmfați și nu știu decât să-și asuprească pe Români și să-și batjocorească mai rău ca pe Țigani, Maghiarii acestia, sînt acum vre-o douăzeci și cinci de ani, pe când se aflau în strîmtorare, vorbeau tot atât de frumos ca Rușii de astăzi: Vă puteți închipui cum ar vorbi Rușii, după-ce în unire cu voi și-ar crea pozițiunea, la care rîvnesc!”

E însă o mare deosebire la mijloc: Rușii sînt un popor mare, puternic și serios, pe care trebuie să-l respectăm și de care trebuie să ne temem, eară Maghiarii sînt un popor mic, slăbit prin sărăcie și demoralizare, mai presus de toate un popor de oameni nesocotiți, care mai curînd ori mai târziu va fi pus la reson și care va mai cerși odată amicia Românilor, cum a mai cerșit-o.

Vorba e numai ca noi Români să stăm cu toții strînși la un loc, să nu provocăm pe nimeni, să nu ne facem nimănui unealtă și să ne afirmăm cu bărbăție ca element de ordine și popor cu deosebire accesibil pentru cultura modernă.

Sîntem, da! popor în prevalență — ortodox; sîntem însă acela dintre popoarele ortodoxe, care se simte menit a propaga cultura apuseană în lumea ortodoxă și vrea să-și îplinească menirea aceasta.

### Correspondență din Viena.

Viena, 19 Noemvrie n. 1887.

În plenul delegațiunii ungurești maghiarismul s'a dat fără de nici o temere pe față. Conducătorii partidelor maghiare n'au mai observat nici o rezervă, ba din contră au declarat sus și tare, că Austria n'are de a purta în viitor altă politică, decât maghiară.

Luciu.  
A Venerei văpaie, de sigur!  
(Coboară din set)  
Eată dar'  
E desvâlțată taina!  
Fabi.  
Și tocmai în altar  
Pecatul cel de moarte găsi adăpostire!  
Luciu.  
Să îmbunăm pe Vesta prin grabnică spărire  
Lentul.  
O, Ței!  
Luciu (îmi Festus.)  
Și vinovata ce nume poartă?  
Lentul (în parte.)  
Vai!

Vai, biata, vai!  
Luciu (luându-i aminte.)  
Tu tremuri? Te'nflorești! Ce ai?  
O sor' a ta mai mică îmi pare că-i Vestală...  
Lentul (repede și sigur către Festus.)  
Se află al ei nume în cartea cea fatală?  
Festus.  
În cartea ursitoarei nici unul nu stă scris.  
Luciu.  
Să-l scim ne trebui...  
Furiu (se ridică.)  
Sfatul Senatului e 'nchis:  
Noi nu vom sta de-acuma în Roma pângărită.  
Mergi și-i ridic'altarul și flacăra-i mînjită,  
Pontifice spășirea pe seama ta să iei:  
Răsună cu asprime pe Roma și pe Zei!  
(Pe cât timp marele pontifice ese cu Decemvirii și cu Caeso, sfatul Senatului se ridică în consternația tuturor.)  
(Va urma.)

O ovațiune sgomotoasă s'a adus contelui Andrassy, pentru că el e, care a creat politica, ce o urmează Austria de prezent. Această demonstrațiune pentru contele Andrassy a trebuit să facă o impresiune penibilă asupra contelui Kálnoky. O deosebită plăcere nu poate să aibă un ministru, dacă în prezența sa se petrec demonstrațiuni pentru antecesorul său.

Și asupra Monarchului nu poate fi impresiunea prea favorabilă, dacă delegații maghiari se întrepun așa de tare pentru ministrul, căruia Suveranul a trebuit să-i dea concediu din cauza politice sale neprietenoase.

Din aceasta putem deduce, că votul de încredere, ce s'a dat contelui Kálnoky a fost numai nominal, și într'adevăr încrederea delegațiunii e pe partea contelui Andrassy — și delegațiunea ungară numai într'atată e mulțumită cu contele Kálnoky, încât urmează căile lui Andrassy.

Mai interesantă e programa specific-maghiară, care a dezvoltat-o contele Apponyi în delegațiunea ungurească, și care a declarat-o sub via consimțire a tuturor delegaților de programa, ce Austria trebuie să o urmeze.

În această privință contele Apponyi dăce: „Monarchia austro-ungară trebuie să ocupe primul loc conducător în toate cestiunile europene, care ating peninsula-balcanică, și trebuie să se întrepună cu activitate pentru stările de acum create în Bulgaria. Conducerea politice externe trebuie să corespundă cu interesele națiunii ungurești (va să dică maghiare) și noi trebuie să veghiăm, ca conducerea politice externe să nu se abată dela această direcțiune, care e prescrișă de chemarea istorică a națiunii ungurești. Datoria noastră deci e, de a îngrijii, ca politica externă a monarchiei să nu se depărteze la nici un moment dela cursul acestei idei conducătoare.”

Aceste sînt foarte importante și prețioase declarațiuni. Maghiarii pretind, ca monarchia să primească programa „chemării istorice a națiunii maghiare”, să ridice stindardul maghiarismului, și cu acest drapel să-și însușească conducerea peninsulei-balcanice. Popoarele balcanice trebuie să se pună sub protectoratul maghiar. Aceasta e după-cum dăce Goethe în Faust: „Das ist des Pudels Kern.”

Nu trebuie un protectorat rusesc, însă un — protectorat maghiar! Austria se abdică în apus și se se arunce în brațele Italiei și Germaniei pentru a cuceri peninsula balcanică în favorul maghiarismului. Ce e chemarea istorică a maghiarismului, și cum înțeleg Maghiarii rolul lor conducător? aceasta o putem vedea în însași Ungaria, unde secolii întregi se luptă Slavii și Români contra maghiarismului, și cari numai cu cea mai mare opunere suportă jugul maghiar.

Popoarele balcanice au însă ochi, ca să vadă, urechi, ca să audă, și pentru ele numai e nici un secret, că cum le merge Slavilor și Românilor sub jugul maghiar, și cu declamațiunile lor despre chemarea istorică a Maghiarilor, și despre rolul lor conducător nu se mai pot înșela, căci adevărata praxă le arată destul de clar, ce urmărește pe popoarele balcanice aruncându-se în ghiarele maghiarismului. Dacă n'ar exista Slavi și Români în Ungaria, frazele seducătoare ale Maghiarilor ar pute să înșele pe cineva.

Crâncena luptă, ce poartă toate popoarele nemaghiare contra despotismului maghiar, Croații ca și Sârbii, Slovaci precum și Rutenii, Români și Sașii, — aceasta luptă e cel mai puternic argument contra pretensiunilor fără de măsură, ce le fac Maghiarii astăzi, și această luptă dovedește, că monarchia austriacă se se păzească, de o identificare cu maghiarismul, fiindcă Români și Slavii numai de aceea mai păstrează încă alipirea față de monarchie, pentru-că ei dela ea mai sperează un ajutor și un scut contra Maghiarilor; această alipire însă ar pierde ori-ce basă, dacă cei din Viena s'ar da pe față pentru ideea maghiară și vor ridica-o la conducătoare idee de stat pentru întreaga monarchie.

### Revistă politică.

Sibiu, 8 Noemvrie st. v.

Crisa din Francia a ajuns la culme. În ședința de Sâmbătă a camerei și-a prezentat stînga extremă interpelațiunea privitoare la convertire. Ministrul-president Rouvier, în interesul convertirii de rente, a cerut amânarea dezbaterii pe 24 l. c. și a făcut dintr'asta cestiune de încredere. Clémenceau a dis, că ar fi un ciudat mod, de a liniști pe rentieri, spuinduli-se, că până la 24 Noemvrie pot trăi în pace, și punîndulise pentru acest termen în perspectivă o crisă, ca și de care nu s'a mai vădut nici odată. Prea mult au așteptat oamenii după deslucirile necesare, nu există guvern și mi-

nisterul nu este în stare, de a conduce politica republicană. Parlamentul e dat pe mîna dreptei, tribunalul și poliția se combat, disordinea în administrație este generală... Rouvier a mai pretins odată amânarea discuțiunii pe 24 l. c. și punîndu-se cestiunea la vot, camera a respins cu 323 contra 242 voturi amânarea discuțiunii asupra interpelațiunii, după ceea-ce ministrul-president Rouvier a anunțat demisionarea cabinetului.

Camera s'a amînat pe Luni.

Depeșele din Paris ne spun, că Grévy a primit demisiunea și a recercat pe miniștri se rezolveze deocamdată afacerile curente.

Se poate, că dl de Rouvier a voit se facă o încercare, spre a se convinge, cât de mare e majoritatea, pe care s'ar pute rădima, și va fi fost însuși surprins, când a vădut, că în general nici vorbă nu mai poate fi de o majoritate republicană. Crisele minișteriale sînt în Francia lucruri de tot obicinuite, și dacă ar fi vorba numai de dl Rouvier, Francia poate nici n'ar avea cuvinte de a-l deplânge; dar' lovitură ce a primit-o ministrul în realitate se îndreaptă în contra presidentului republicei. Și acum se nasce din nou întrebarea, dacă, după toate acestea, dl Grévy va mai avea puterea, de a se susține în postul de president al republicei. Radicalii și-au ajuns scopul, căci în toată Francia domnesce cel mai mare shaos, și acum ușor s'ar pute întempla, ca pe ruinele actualei ordine din Francia să-și arboreze drapelul ideale monarchiste.

Primirea ce s'a făcut în Berlin Țarului rusesc a fost una dintre cele mai cordiale și strălucite totodată. Foile berlineze se exprimă foarte amical despre rezultatele visitei Țarului. Ele admit, ce e drept, că rezultate pozitive nu s'au câștigat, dar' relațiunile dintre Germania și Rusia la toată întemplarea s'au îmbunătățit. Se pune mai ales preț pe împregiurarea, că convorbirea lui Bismarck cu Țarul a ținut 1¼ de oră, și că Bismarck a făcut imediat după aceea raport împăratului Wilhelm. Bună impresiune a făcut în Berlin și aceea, că marele principe moștenitor a cercetat pe Bismarck. Jurnalele rusești încă nu ating direct întrevăderă din Berlin, dar' trag la îndoială posibilitatea unei restabilirii a prieteniei cu Germania, deoarece alianța triplă ar face principelui de Bismarck imposibilă o sprijinire sinceră a Rusiei în Bulgaria.

„Novoie Vremia” serie: dacă ați ni s'ar oferi Bulgaria, am răspunde: nu ne trebuesce, și dacă ni s'ar oferi îndepărtarea Coburgului, am răspunde: aceea o va face însași Bulgaria.

Guvernul italian a aprobat convenția canalului de Suez și se crede, că Rusia încă nu va mai hesita a-și da și ea aprobarea.

### Fumurile aristocratice.

Lămuririle, pe care, sînt acum vre-o două luni de zile, le-am dat publicului român asupra cauzelor crizei ce izbucnise atunci la școala noastră de fete, au produs în o parte din societatea noastră un adevărat țipet de indignațiune.

Cîteva dintre doamnele din Sibiu, scăpînd din vedere pozițiunea socială a femeii, au profitat de împregiurarea, că făceau parte din comitetul „Reuniunii femeilor române”, s'au adunat și au încheiat un proces verbal pe cât de violent față cu mine, pe atât de compromițător pentru tinăra noastră societate.

Introdusă apoi prin acest proces verbal, lupta s'a urmat timp de mai multe săptămîni cu multă violență și cu atîta lipsă de tact, încât preste câțiva ani de zile va trebui să ne ruginăm cu toții, când ne vom reaminti cele petrecute în această goană pornită asupra unui om, care a îndrăsnit să spună în auzul tuturor căteva adevăruri altfel știute de mulți.

Cetînd toate cele dîse contra mea cu ocaziunea acestei goane, omul lipsit de informațiuni ar trebui să creadă, că eu sînt un fel de Herostrat al Românilor, care n'are în lumea aceasta altă mulțumire decât să surpe tot ceea-ce e bun și frumos și salutar, „Asociațiunea transilvană”, școala de fete, reuniunea femeilor române și — cine mai știe ce! —

Au trecut însă luni de zile la mijloc și alte luni vor trece încă, fără-ca să se vadă stricăciunea, pe care am făcut-o: „Asociațiunea”

există, școala ei există, reuniunea femeilor există și prosperează. N'a rămas din întregul atentat „herostratic” decât ferberea, pe care am voit s'o produc și am și produs-o, tocmai pentru-ca să ne dăm cu toții seamă despre relele, de care sufer acele aședeminte bune și frumoase și salutare și să punem în cele din urmă umăr la umăr, ca să le îndreptăm, — n'a rămas decât reacțiunea sănătoasă, care s'a accentuat prin retragerea fostei direcțiuni a școalei și pentru care m'am pronunțat și eu.

Și încercările de a înăbuși această reacțiune, fie ele făcute de ori-și-cine, au să rămână zadarnice! pornit odată, curentul va deveni din zi în zi mai puternic, și timpul el singur va face, ca să fim în cele din urmă cu toții de acord, că este în interesul societății noastre tinere, ca să nu ne clasăm, să nu ne împărțim în oameni de mai multe categorii, să ne lăpădăm de „fumurile aristocratice” și să izolăm pe cei-ce nu vor să se lapede de ele.

Și nu e destul a dăce, că nu există în societatea noastră oameni cu „fumuri aristocratice” pentru-ca răul să fie înlăturat, nu e destul să acoperim rana, pentru-ca ea să fie vindecată: trebuie să avem cu toții cuvenita tărie de voință, pentru-ca să punem degetul pe rană și să tăiem în carne vie, dacă altfel nu se poate.

Am accentuat odată, că acela, care a pus cestiunea aceasta în discuțiune publică, e d-nul G. Barițiu, care într'o disertațiune rostită cu ocaziunea adunării generale din est-timp a „Asociațiunii” s'a pronunțat cu multă asprime contra „luxului”, dându-și silința de a convinge pe auditorul său, că n'au dreptate aceia, care se plîng, că este prea de tot pretențiunea crescerea ce li-se dă copiilor în școala „Asociațiunii”.

Ca secretar general al „Asociațiunii”, dl G. Barițiu, nici că putea să vorbească altfel.

Tot astfel se pronunță dl G. Barițiu și acum, după-ce s'au mai stîmperat spiritele.

Om bătrîn, blînd și doritor de pace, dl G. Barițiu vrea să intervină cu autoritatea sa în discuțiunea aceasta, fără însă ca să jignească fie pe unii, fie pe alții din cei-ce au luat parte la ea. Publică deci în cel din urmă număr al „Transilvaniei” un articol asupra „școalelor civile de fete”, — în tesă generală, pentru-ca așa, numai *per tangentem*, să poată dăce și următoarele:

„Anume pentru tinerimea femeiască (Sașii) au deschis în cîteva cetăți clase superioare mult mai nainte de Maghiari și au început a le da o educațiune și cultură, atât de corespunzătoare împregiurărilor, încât bărbaii lor ajunși popi, profesori, funcționari, advocați, medici, apotecari, comercianți, fruntași etc. se afle totdeauna în poporul săsesc fete demne de pozițiunea lor socială. De aici vine între altele, că și preotesele dela satele săsesci sînt considerate cu puține excepțiuni ca tot atâtea învățătoare și instructoare ale femeilor țerane. Și oare nu sîntem și noi a dori, ca și preotesele române să ajungă toate a fi de model pentru celelalte femei dela sate?”

Da! sîntem datori, însă nu numai ca să o dorim, ci ca să o și facem totodată aceasta.

Vorba e însă tocmai, că în școala noastră fetele nu se cresc ca în cele săsesci, vorba e, că fetele eșite din școala noastră, dacă nu vom lua cuvenitele măsuri, nu se vor mulțumi să fie numai preutese, ci vor visa toate la partide splendide ori își vor ruina „popii” și vor fi nisce foarte rele „modele” pentru celelalte femei dela sate.

Aceasta secretarul general al „Asociațiunii”, chiar și dacă ar admite-o, nu trebuie se o dică în public: eu însă, care sînt publicist, am datoria de a o spune în auzul tuturor, dacă așa este convingerea mea.

Ear' convingerea mea așa este!

E indiferent, dacă sînt ori nu preocupat în cestiune, indiferent e, dacă sînt ori nu competent a mă pronunța în materie de educațiune femeiască: oamenii, care judecă cu mintea lor, își vor da ei înșiși seamă, dacă greșită este ori nu convingerea mea.

„Cu toate acestea, — dăce dl G. Barițiu, — nimeni nu va pute dăce despre Sași, că fetele lor sînt educate în spirit aristocratic feudal”.

Nici n'o dăce aceasta nimeni chiar nici despre „fetele Românilor”. Nu există nici la Sași, și cu atît mai puțin la Români de aici ceea ce se numesce „spirit aristocratic”: dovadă destulă sînt chiar cele două ședințe ale reuniunii femeilor române din Sibiu.

Eu n'am vorbit de „spirit aristocratic”, ci de „fumuri aristocratice”, nu de oameni, care au maniere și apucături aristocratice, ci de oameni, care sînt, în cel mai bun caz, de o potrivă cu cîealalți, ar voi însă să pară mai mult decât ceea ce sînt și să aventă la chel-

tuieli ridicole, pentru-ca să sparie lumea cu ele.

„Au, — dice dl G. Bariț, — și dintre aceste (fetele Sașilor) unele *fumuri patriciene*, că se trag din familii mai vechi și mai avute; dară capriuri de aceste sunt comune la toate popoarele din lume, civilisate sau barbare, și la toate clasele societății omenesci până la sătulețul cel mai săracuț, până și în *corturile Țiganilor*.

Dară în fine nu este nici o crimă, dacă cineva pune oareși-care preț pe originea familiei sale, numai acest simț de valoare familiară se nu treacă în truție, în vanitate și în desprețul altora, căci nimeni nu poate să știe la ce vor ajunge pruncii și nepoții sei. Inse acilea corectiul cel mai bun este educațiunea rațională, — așa cum a început a se da în școalele civile superioare și precum comitetul Asociațiunii transilvane încă lucrează neîncetata se o susțină așa cum s'a și introdus în școala civilă și în internatul Asociațiunii.

Nu voi cerceta, dacă au ori nu alătura cu unele Române și unele dintre „fetele Sașilor” *fumuri patriciene*, căci sunt de acord cu dl G. Bariț, că „simțul de valoare familiară” nu este o crimă, ba merg chiar mai departe și admit, că o crimă nu este nici „truția”, nici vanitatea, nici „desprețul altora”. Stăru numai, ca asemenea „*fumuri patriciene*” să nu se incube în școala noastră de fete din Sibiu, singura, pe care o avem.

Și este un bun semn de reacțiune sănătoasă, că dl G. Bariț, secretarul general al „Asociațiunii”, crede de cuvință a ne încredința, că comitetul Asociațiunii lucrează pentru-ca prin o „educațiune rațională” să combată „*fumurile patriciene*”.

Nu mai se nu vie cineva, care, făcând abuz de vorbele dlui Bariț, se insinue, că această lucrare, acest avânt spre o „educațiune rațională” s'a început prin demisionarea d-șoarei baronele Elena Pop și a dlui Dr. D. P. Barciuanu. Și de aceea înii rezerv a arăta, că tocmăi domnișoara baronesă Elena Pop și dl Dr. D. P. Barciuanu, puși în fruntea institutului, erau garanția unei „educațiuni raționale”.

Ioan Slavici.

## Delegațiunea maghiară.

În ședința a V-a a delegațiunii maghiare s'au urmat desbaterile asupra bugetului ministerului de război comun și asupra bugetului provinciilor ocupate Bosnia și Herțegovina.

După câteva frase stereotipe rostite de Beöthy Ákos asupra raportului comisiei, cere cuvântul:

Béla Grünwald și afirmă, că ministrul de război observă o atitudine prea impasibilă față cu școalele militare. Opiniunea publică a Ungariei pretinde înființarea școalelor militare maghiare, dar' cu indignațiune vede, că individualitatea de stat și națională a Maghiarilor nu este recunoscută pe acest teren; elementul maghiar este exclus în mod artificial din corpul ofiteresc al armatei comune și în consecință nu poate ocupa în armată locul ce i-se cuvine în urma inteligenței și a capacității militare. Comisiunea a trecut cu vederea ideea înființării unei academii militare maghiare și, în loc să se pretindă recunoașterea individualității noastre naționale și de stat, se mulțumesc de a cere mai multe oare pe săptămână pentru pronunțarea limbii maghiare. Și cea mai mare pedecă, limba germană, și acum e în vigoare și astfel tinerimea maghiară nu poate intra în cadrul armatei în număr corespunzător, ceea-ce este atât în paguba monarhiei cât și în a Ungariei. Baza primordială a organizațiunii armatei este să fie credincioasă și element mai credincios ca noi nu există, pentru-că noi nu gravităm spre nici un punct, care ar fi afară de hotarele noastre, pentru-că nu suntem inrudiți cu nici un dușman al monarhiei noastre, pentru-că centrul puterii noastre este aici și ori-care Maghiar, care întră odată în armată este pătuns de scopul principal al armatei, de susținerea și apărarea monarhiei. E lucru firesc dar', că toate obstacolele, care îl împedecă în aceasta ar trebui date la o parte, dar' cu durere trebuie să constatăm, că se face chiar contrarul, pentru-că elementul maghiar este oprit de a intra în armată prin zagazuri artificiale. Introducerea limbii maghiare în școalele militare e un mijloc, ca tinerimea maghiară să intre în cadrul armatei și să-și îndeplinească datoria cu mai multă conștiințioasă în interesul apărării monarhiei. Pentru placul limbii germane n'ar fi iertat a jertfi acest interes capital, din contră nu se poate câștiga forța morală a națiunii maghiare. Acesta este șovinismul, reprezentat prin el și doresce, ca astfel de șovinism să aibă toate naționalitățile monarhiei. O Austrie, care nu ia în seamă puterea Ungariei, e slabă și neputincioasă.

Coloman Tisza: Nu e în obiceiul meu de a încungiura răspunsurile. Fără îndoială că se ține de compententă delegațiunilor de a cere pentru limba maghiară mai multă considerațiune pe baza legilor existente. Când este vorba, de a da mai mult teren limbii maghiare, decât este prevăzut în lege, atunci nu aici, ci în adunarea deputaților se pot discuta aceste pretensiuni. Trebuie să accentuez însă, că sunt cestiuni, chiar îndreptățite, asupra cărora nu se discută ori-când, ba chiar nici nu e patriotic de a le escamota. Se reflectez și eu la aspirațiunile naționale, pe

cari nu le recunoaște dl Grünwald: dacă ar afirma cineva, că este în Ungaria o limbă, care se bucură de atâta respect ca limba maghiară, atunci eu aș fi cel dintâiu, care aș da desmințire formală acestei afirmări; mai întreb însă, că o oare potrivit timpul ca să dăm avânt liber aspirațiunilor noastre. Nu m'am temut nici când de aspirațiuni și nu m'eu temut când de oare prudent să deschidem porțile pentru aceste aspirațiuni? Judece asupra acestui punct acela, care e în curent cu relațiunile politice. (Aprobări).

## Cronică.

**Primirea delegaților la Maiestatea Sa.** În 29 Octomvrie a. c. au fost primiți, precum se usează totdeauna la întrunirea delegațiunilor, membrii delegațiunilor de Maiestatea Sa la curte. Cu ocaziunea primirii din 29 Octomvrie a. c. M. S. adresându-se către deputatul român bucovinean, Dl. Isidor cav. de Zotta a binevoit a se exprima între altele, că Alteța Sa Imperială și Regală Prințul de coroană a fost foarte mulțumit cu primirea strălucită și cordială, ce i-s-a făcut Alteței Sale în toată Bucovina când a vizitat provincia aceasta, și că aceasta primire l-a procurat și Maiestății Sale mare bucurie și mulțumire.

**Numiri.** Maiestatea Sa s'au îndurat prea grațios a numi de episcop al Sătmăruului pe canonicul diecesii din Strigonin Iuliu Meszlényi. Mai departe a aprobat prea grațios următoarele înaintări la capitolul din Blaj: Înaintarea canonicului-lector Constantin Papfalvi de preposit mare, canonicului-cantor Ioan Fekete-Negruiu de canonic-lector, a canonicului-custode Stefan Mánfi de canonic-cantor, a canonicului-scolastic Ioan Antonelli de canonic-custode, a canonicului-cancelar Ioan M. Moldovan de canonic scolastic și a canonicului teologic Dr. Ioan Ratiu de canonic cancelar.

**Sciri personale.** Excelența Sa comandantul de corp, general de artilerie Baron A. de Schönfeld, a sosit ieri după amiazi din Budapesta aici.

**Strămutare de local.** Societatea literară „Petrus Maior” a jumimii române din Budapesta cu începutul lunii curente și-a strămutat localul seu din Váci utca Nr. 13, în IV. Să utca Nr. 6, II. 14.

**Diarul croat „Agrar Zeitung”** ia notă de scrisorile generalului Traian Doda către alegătorii sei din Caransebeș și constată, că între Românii din Ungaria și Transilvania există mare nemulțumire față cu Maghiarii.

**Hymen.** Mihail Cirlea și Zoe Popu își vor celebra cununia la 20/8 Noemvrie a. c. la oarele 3 d. a. în biserica gr.-or. din Târgul-Mureșului.

**„Comună revoluționară”.** Sub acest titlu cetim în oficiosul „Nemzet” următoarele: Comanda a II-a de gendarmi a făcut reprezentățiuni la ministerul de interne în privința stării revoluționare a comunei Cușteiu, a cărei locuitori nu vor să se supună legilor și propune ca pentru menținerea ordinii ministerul de interne să trimită două companii maghiare de infanterie. — Ne rezervăm a reveni asupra acestui fapt.

**Curioasă fire.** La poliția din Budapesta s'a înșinuat alaltăieri un individ și s'a rugat să-l închidă, deoarece el a furat dela stăpânul seu înainte de asta cu vre-o câteva luni o sumă de bani și apoi a fugit cu banii în lume. Cu atâta părere de rău a povestit el, că după-ce a fugit din Budapesta a avut de gând să meargă în America, a călătorit prin Franța și prin Anglia, dar' a vădit el, că, ori-unde merge prin lume, nu se simte așa bine ca acasă. „Nicăiri n'am putut trăi așa bine, precum se trăiesce în Ungaria”, așa și-a încheiat povestirea. Bietul om! Multă dragoste de țeară poartă în inima lui și mare optimist trebuie să fie, ca să i-se pară traiul așa bun la noi acasă! Numai nouă ni-e teamă, că el e un om unic în felul seu, căci dacă ai vră să-l cauți păreche și tovarăș, ai începe dela dînsul și ai dice: unu, dar' ai pute bâte Ungaria dint'un pol al globului ei maghiar până în celalalt și n'ai găsi om, la care ajungând se dice: doi! De altcum sentimentele acestui curiosom pot fi adevărate, căci el se cheamă Gottlieb și ca atare e fiu al Palestinei; dar' măcar îl cheamă, cum îl cheamă, el nu-i creat după tipul și asemănarea Domnului!

**E vorbă de mere, domnilor!** De multe lucruri își poate face omul haz, dar' ca „Kolozsvár” nimeni nu este invențios în aflarea lucrurilor de haz. Chiar în mere! Și într'adevăr te miri de genialitatea celor dela „Kolozsvár”, ce dexteritate posed în combinarea ideilor heterogene! Afi ei și în cele mai neînsemnate lucruri o faptă mare și, dacă ar fi după filosofia lor, de pe dealul Feleacului ai pute sări chiar în mijlocul Clujului fără de primejdie, chiar dacă n'ai fi fericit să sbori ca Icarus pe aripi. Pricep ei folosul practic al proverbului, „unde dai și unde creapă” și, când au scris următoarea formidabilă noutate, de sigur s'au cugetat la dragostea dintre Eros și Psihe: „În tot anul se exportau în România trei vagoane de mere din Crisba pentru familia regală română. În anul acesta fusă nu s'au transportat merele în București, căci regele Carol nu-i mai trebuie mere din Crisba; ele s'au transportat în Berlin, pentru familia imperială. Dar' ce? Ceea-ce place împăratului

prusian, nu-i place regelui României?” Afi vorbă! Ce știu Clujenii să viseze! Nu vor afla ceva motiv de politica înaltă? Din mere! „Kolozsvár”, Kolozsvár! Vorbele ți's mere acre!”

**Rectificare.** Într-o cronică din numărul 243 al „Tribunei” am luat notiță despre un ajutor de 100 fl. ce a dat Maiestatea Sa Monarhul nostru pentru școala gr.-cat. din Racovița. După informațiunile ce le avem ajutorul a fost dat de Maiestatea prin ordinariatul metropolitan din Blaj, pentru clădirea bisericii, din Racovița.

**Document privitor la istoria rezeșilor din Bucovina.** Un amic al foii noastre ne trimite copia de pe un document ce se află în posesiunea sa, și care se refere la drepturile rezeșilor din Bucovina. Fiindcă „Revista politică” a exersis un premiu pentru istoria rezeșilor din Bucovina, publicăm cu plăcere acest document, și rugăm pe acele persoane, care poate mai posed astfel de documente, să le trimită acestei Redacțiuni spre publicare. Eată documentul: Nr 1587. Dela k. k. craismatul Bucov. Cătră vornicul Grigoraș Bancescul la Mușeniț. Șlehticii de acolo au arătat prin jalobă aicea la craismat, cumcă totdeauna i'ai supăra și i'ai scoate la beilie dinpreună cu țerani, măcar că datorile lor cu bani le plătesc. Iată cu toată tăria și se poronesce, cu toată tăria, ca să fie de cătră țerani osebiți, fiindcă sunt ei Șlehtici pentru aceea după Șlehtici vor implini datoria lor, care și lor despre aceasta știință s'au făcut, ca să știe de-ce a se ține. Cernăuți la 25 Octomvrie 1792. M. Plessing (?) k. k. comisar.

**Ministeriul cultelor și instrucțiunii publice din România** a făcut o pensie viagă de 100 lei pe lună pentru poetul Eminescu.

**O română distinsă de facultatea de drept din Paris.** Cetim în „Voința”: Ni se scrie din Paris, că d-șoara Maria Bilcescu, fika dlui D. Bilcescu, directorul băncii naționale, a trecut într'un mod foarte strălucitor examenul de licență în drept. S'au prezentat 528 candidați, printre cari d-șoara Bilcescu a dobândit întâiul loc, ceea-ce este un succes fără seamăn, pentru străini, de aceea profesorii au și adus tinerii noastre compatriote cele mai călduroase felicitări. Felicităm pe tinăra noastră compatriotă, care face multă onoare țerii sale și bucurie familiei.

**Inbulel Papei.** Ieri după amiazi a apărut la nunțul Galimberti din Viena o deputațiune de dame din înalta aristocrație maghiară și a predat nunțului o casetă pompoasă cu 61.000 franci în aur cu rugarea, să o trimită sfântului părinte. Deputațiunea a fost compusă din contesele Maria Szapáry ca presidentă, Irma Pallavicini și Luisa Cziráky. — Între ovațiunile, care le primesc Pontificele din Viena sunt unele și de natură veselă. Așa prima reuniune austriacă de războinici a dat Pontificelui diploma de membru de onoare, astfel Papa se poate lăuda, că este membru al unei reuniuni, care are scopul de a ridica și perfecționa metodele de război. Pontificele a primit aceasta onoare cu condițiunea, ca el să nu fie silit a purta arme ca ceilalți membri ai reuniunii.

**O scenă grozavă** s'a petrecut zilele trecute în Guggio Montano, un sat în Italia. O nevastă tinăra, Virginia Nicolini, ședea lângă toc și pregătea cina. În braț avea o băiată de trei luni, care suga liniștită din țița mamei sale. De odată nevasta scapă capul în pept, se elătină puțin și cade moartă pe pământ, lovită de apoplexie. În decursul căderii ei, copilă i-a luncat din brațe și a cădută în foc chiar în mijlocul flăcărilor. Seara, când a venit brbatul dela lucrul câmpului a găsit nefericitul pe nevastă-sa moartă jos, focul stîns și în cenușe oasele prefăcute serum ale copilei.

**Afacerea tronului bulgar.** Dl Waldapf declară ieri într'un comunicat diarlui „Pester Lloyd”, că informațiunile lui „Berliener Tagblatt” privitoare la oare-care manopere întreprinse de dînsul în favoarea contelui Hunyady, sunt inspirate de dl Natchevitch, pentru-că el, Waldapf a refusat 1000 napoleoni ministrului bulgar. Dl Waldapf anunță, că a intentat contelui Zichy și principelui Ferdinand de Coburg o acțiune de despăgubiri-civile și că le reclamă lor 10.000 florini.

**Un meteor a cădută zilele aceste în satul Lubie, pe la opt oare seara.** Meteorul a cădută chiar pe casa unui țeran și cu atâta putere s'a isbit de coperișul căsii, încât tot coperișul a fost zdrobit. A doua și s'au găsit pe strade bucățile sfărâmate ale meteorului: ele sunt de culoare verde-închisă și au un gust asemenea cu acela al salpetrului.

## Cestiuni economice.

### Curs de stupărit

de  
Augustin Degan,  
învățător-dirigent grănițaresc.

În Nr. 248 al „Tribunei”, în care s'a publicat aparițiunea „Cursului de stupărit” de Augustin Degan, s'a străcurat o greșeală. Se dice în acel număr, că autorul este învățător în Vaidarece, pe când el este ca atare în Vețel (Veczel) posta ultimă Branyicska, comit. Hunedoarei, și nu la Vaidarece.

Această eroare Vă rog a o rectifica în cel mai deaproape număr, cu atât mai vîrtos, ca să nu ducă în rătăcire pre cei-ce ar dori a avé acea carte.

Profit de această ocaziune a Vă ruga a mai da loc în coloanele ce redactați și următoarelor șire:

E lucru constatat, că ori-ce încercare literară a unui, care nu trece de mare cărturar, e ignorată de o însemnată parte a publicului sub cuvânt, că dela respectivul n'a putut să ese ceva de „Doamne ajută”, și așa bietul autor mai totdeauna rămâne pe jos, deoarece necum se-i fie încâtva recompensată munca, dar' nici speșele tiparului nu le poate acoperi. Eată cauza, pentru-ce mulți, cari ar pute îmbogăți literatura noastră, se retrag, și cunosințele lor de specialitate sînt îngropate. Aceeasi soarte ar fi avut și ale lui Degan, dacă la edarea „Cursului de stupărit” nu ar fi luat inițiativa chiar ilustrul president al Comitetului administrativ al fondului și școalelor grănițaresci din reg. rom. I., d-nul Br. Ursu, care după-ce a organizat astfel școalele grănițaresci în ceea-ce privesc instrucțiunea, de stau pe o treaptă cu mult mai superioară ca toate celelalte de categoria lor, cari nu stau sub conducerea dînsului, după-ce a introdus încă de mult în toate școalele industria de casă precum: pălării de paie, perie, corfe de nuiel și papură etc. în clasele de băieți, și lucrul de mână și bucătăria în clasele de fete, lucruri, cari în alte școale sînt încă „terra incognita”, pentru a da un avânt stupăritului prin o cultivare rațională, a dat un cercular, în care a dispus, ca învățătorii dela cele 7 școale grănițaresci din comitatul Hunedoarei să participe la un curs de stupărit rațional în Deva, ținînd prin învățătorul dela școala grănițarescă din Vețel, Augustin Degan, în Februarie 1886, cu care ocaziune s'a predat pentru respectivele școale câte o coșniță de model pentru stupăritul rațional și recușitele aparținătoare, procurate din cutia privată a dînsului. Un atare curs a dispus a se ține în Iulie 1886 în Vaidarece și cu învățătorii dela celelalte 14 școale. În urma dispozițiunii din cerculariele amintite, unul fiecarele din învățătorii participanți la cursurile respective au trebuit să substearnă câte un raport detaiat despre prelegerile lui Degan, din cari rapoarte apoi s'a convins, că cunosințele teoretice și practice ale respectivului învățător din ramul stupăritului sînt de toți colegii lui mult apreteiate. În urma acestora, Degan, reflectând la sprijinul material ce i-l'a dat ilustrul bărbat, precum și la insistința colegilor sei, s'a determinat a prezenta onor. public cunosințele lui din ramul stupăritului în o broșură ce cuprinde în format de 8° mare 80 pagini text și o broșuriță separată cu 32 fiduri, hârtie fină, tipărit la „Institutul tipografic” societate pe acții din Sibiu, costă numai 35 cr. fără portul postal și 40 cr. cu port cu tot, și care deocamdată se poate procura nu numai dela autor, ci și dela secretarul Comitetului adm. de fondul și școalele grănițaresci din Sibiu, Arseniu P. Bunea, căruia s'a pus din partea autorului mai multe exemplare la dispoziție.

Un participant al cursului de stupărit ținut în Vaidarece.

## Posta ultimă.

**Sofia, 20 Noemvrie n.** La un agent diplomatic s'a făcut perchișițiune domiciliară; acela a fost arestat. Sărbia cere explicațiuni; nici unui străin nu-i este permis a intra de present în Sofia.

**Paris, 20 Noemvrie n.** Grèvy a avut o convorbire mai lungă cu Freycinet, dar' fără de a-i oferi misiunea formării cabinetului. Grèvy a declarat, că el nu va cruța nici o osteneală, de a forma un cabinet; el e hotărît a nu da ascultare pretențiunilor anticonstituționale și nu va repăși.

## Serviciul telegrafic

al

## „TRIBUNEI”.

**Londra, 21 Noemvrie n.** Un meeting, la care au participat 15.000 persoane, a protestat în contra arestării lui O'Brien și s'a împrăsciat în liniște. Socialistii n'au luat parte.

**Paris, 21 Noemvrie n.** Biroul celor trei grupuri din stînga nu s'au putut înțelege în privința întrunirii unui meeting al republicanilor. Grèvy la nici o întemplantare nu demisionează; el sporează, că la cas dacă ar da de greutate de neînvinși, i-ar succeda a cere dela senat disolvarea cammerii, și se va retrage, numai după-ce va fi împărțit țerii cauzele și consecvențele crizei.

**Sofia, 21 Noemvrie n.** Aniversarea învingerii dela Slivnița s'a sărbătorit în mod festiv. Coburgul a trimis felicitări Battenbergului.

Redactor responsabil: **Adrian Cașolțanu.**

Editura și tiparul Institutului tipografic, societate pe acții în Sibiu, sub responsabilitatea lui **Michail Gerula**.